

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J. 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

Газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавнє Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Уор. Род. Домі, на ро-мі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

ПЛЕНУМ ВИКОНКОМУ КОМІТЕРНА.

В Москві відбувається зараз пленум поширеного Виконавчого Комітету Комінтерна, на який з'їхалися представники компартій різних країн. Такі пленуми відбуваються раз, або два-в часі між конгресами для того, щоб обговорювати та вирішувати певні справи партій різних країн, що їх не можна відкладати до конгресу.

Пленум (засідання) поширеного Виконавчого Комітету, це майже конгрес, з тою тільки різницею, що на конгрес партії вибирають делегатів і ухвали конгресу є законодавчими, а на пленум поширеного Виконавчого Комітету ідуть ті представники партій різних країн, що їх минулий конгрес затвердив; поширений пленум обговорює тільки те, що вирішив минулий конгрес, слідить, чи всі партії правильно йдуть по намеченій останнім конгресом лінії.

Так само в міжчасі конгресів Комінтерна стаються великі події на міжнародному капіталістичному фронті, на які комуністичні партії мусять негайно реагувати і зайняти до них відповідне становище. В таких випадках часом деякі партії, та їх центральні комітети роблять помилки. А ще гірше буває з внутрішньою політикою партій даних країн, де зворотні капіталістичних урядів в своїй внутрішній чи зовнішній політиці вимагають від компартій правильного підходу до цих змін.

Візьмемо, наприклад, Німеччину, де за останні місяці дуже загострилася політична і економічна криза. Німецька буржуазія забула про свої зв'язки з буржуазією французькою та англійською, поцілувалася з нею в Льюкарно і вступає до Ліги Націй. Одночасно з цим в Німеччині зростає економічна криза, банкрутують такі колисьалі підприємства, як Стінесові, армія безробітних зростає до 3-ох мільйонів. А парламент тимчасом обговорює справу про привернення ріжним кронпринцим і князям маєтків вартості 600 мільйонів доларів.

В таких складних обставинах вимагається від партії великої тактичності й гнучкості. Вона мусить на ці події негайно і рішуче реагувати, в противному разі вона буде бездушною. Центральний Комітет Компартії Німеччини повів масову кампанію по цілій країні за конфіскацію майна князів без відшкодування, яка найшла потерпу серед соц.-дем. і серед безпартійних мас; Ц.К. повів кампанію за поліпшення становища безробітних і за утворення профсоюзної єдності. Одним словом Ц.К. Компартії Німеччини повів справу так, що здобув за своєю лінією величезну більшість соціял-демократичних рядовиків і членів навіть реакційних трейд-юній. В той спосіб Ц.К. Німецької Компартії здійснив класний єдиний фронт. Але ультра ліва течія в партії під проводом Шюлемана і Рут Фишера прикладає всіх зусиль, щоб дискредитувати перед робітничими масами ці спроби утворення єдиного фронту, називаючи його опортуністичним. Ось що справу й має вирішити пленум.

Знову у французькій компартії створилося праве крило, яке осуджує гасло Компартії Франції про братавання французьких жовнів з Ріфами на фронті. На пленумі мають також обговорюватися справи партій: англійської, чехословацької, італійської, американської і скандинавських країн та намітяться плани праці Виконкому Комінтерна до слідувочого конгресу, як також певно визначиться час скликання конгресу.

Отже обговорюються питання певні, на тему дня і саме тоді, коли міжнародна буржуазія закінчила Льюкарно і планує нові конгреси "роззброєння", чи ще більшого озброєння, коли в члені міжнародної родини капіталістів стає буржуазія Німеччини, одним словом, коли міжнародна буржуазія творить свій єдиний фронт для успішної експлоатації працюючих мас, для полагодження спірних питань своєї колоніальної політики, — і на ці заходи міжнародної буржуазії працюючи також повинні відповісти єдиним фронтом.

Тому, як тільки почався в Москві пленум поширеного Виконкому Комінтерна, телеграфічна газетарська агенція в Ридзі почала ригати ріжні брехні по давній засстарій методи на Ш. Інтернаціонал, на С.Р.С.Р., а капіталістична преса ці брехні з жадобю підхопила і розголосила по цілому світі. Незаво тому капіталістична преса дуже рада за виступу опозиції на 14. з'їзді Всесоюзній Комуністичній Партії і пророкувала упадок Зіновєва, а може й, самого Комінтерну. І як-же вона, бідна, розчарувалася, побачивши, що т. Зіновєв, як голова Комінтерну, руковоить пленумом поширеного Виконкому. Тому й пустила дурнецькі брехні про С.Р.С.Р., такі дурнецькі, що про них тут і згадувати не варто.

Пленум поширеного Виконкому Комінтерна, це наради генерального штабу революційної армії міжнародного пролетаріату, тому капіталістичні наймити його обрхують.

ЗАМІТКИ НА ТЕМИ ДНЯ.

РОБІТНИЧЕ ЗАПОМОГОВЕ ТОВАРИСТВО РОСТЕ — РОЗРОСТАЄТЬСЯ.

Робітничє Запомогівє Товариство має бути тою масовою організацією серед українського трудового населення Канади, яка має охопити його у всіх найдалших закутках. Навіть на фармах починаються баталки про заснування відділів Робітничого Запомогового Товариства.

У Вінніпегу на одному мітингу, 21. лютого, вписалося 82 нових членів до місцевого відділу Р.З.Т. З інших місцевостей товариші пишуть, що їх відділ за місяць лютий зростає до 100 членів. Це пишуть товариші з тої місцевості, з якої два роки тому назад писали, що нема що й думати про відділ Р.З.Т., бо дуже висока місячна вкладка.

Ви лише подумайте, долар місячно! Тут тяжко 25 центів місячної вкладки зібрати, а тож цілий долар!

А тепер ось відділ з долларовою вкладкою на місяць переписує числом членів відділи тих організацій, що мають меншу місячну вкладку. А справа тут ясна: робітничтво йде в ту організацію, в якій воно намацально бачить матеріальну користь для себе.

А в політичні та освітні організації йде вже свідоміше робітничтво. Тому організуйте, товариші Р.З.Т., а в тій організації вчіть робітників, чому вони повинні бути членами й інших робітничих політичних та освітніх організацій.

Коли вони це зрозуміють, вони стануть в їх ряди.

ЦЕ ТАК СОБИ, МІЖ ІНШИМ.

Приїхала з Англії до Злучених Держав лєйди Віра Кеткарт. В Злучених Державах виявилось, що ця лєйди має "неморальне минуле", шось в роді того, що вона втікла не з своїм чоловіком.

В Злучених Державах, розуміється, таких неморальних винників бути не може. Тут всоди така моральність, що хоч на шию її вишай. Тож рішено ту "неморальну лєйди" депортувати. А раз держава когось депортує, то мусить і подорож заплатити. Міністер праці Дейвіс наняв (заплатив) першокласну каюту на першокласному кораблі ("Аквітанія") для "неморальної лєйди" і... гони геть звідси та нашої демократичної країни не деморалізуй!

Тимчасом "Naves corporis writ" (така законна закручка) дозволив лєйди Кеткарт лишитися в Злучених Державах і її першокласна каюта поїхала до Європи порожня, заплачена державними грішми.

Та це вже менше з тим, не така вже аж надто велика втра-та. Але, як слушно зауважує американський журналіст "Артур Брисбейн, американські власти все-ж таки дуже respectfully "неморальну лєйди", оплачуючи її першокласну каюту, тоді як день-денно депортують з Еліс-Айленд моральних (але бідних — Р.) матерей і дітей і не тільки не в першокласних каютах, але в тих, в яких возять "40 осіб, або 8 коней".

ЯЧНА ГЕТЬМАНСЬКА СТИХІЯ.

В "офіційній часті" гетьмансько-назаруківської газетки "Січ" з 20. лютого розповідається про ріжні "гетьманські стихії". Російська (контрреволюційна) преса донєсла, а гетьманська рєнтилька з того донєсення зробила "офіційну часть", що на Україні вибухло "стихийне гетьманське повстання", яке зрештою невдалось. Сотки учасників увязнено, сотки розстріляно, тюрми переповнено гетьманцями, одним словом... "стихія".

А зі стихією, звичайно, борються тяжко. І більшовики його ніяк не зброли-б, коли-б той рух був не стихійний, але викликаний гетьманом.

Тож гетьманський центр з Європи пише до Назарукового центра в Шикаго, що "пора уладку-більшевизму-ще не прийшла".

Так дурні хоч мрією про гетьманщину багатіють.

Поїхали січовичські організатори на об'їздук (Назарук і Сак) та пишуть до головного отумана, що тільки січовики, що стоять при церквах, "представляють здорову організацію між нашим народом... Позатим іде розклад і гинець".

Чи не тому, що Назарука в Нью Йорку обкидали гнилимийдямми?

Це також "гетьманська стихія", хоч не дуже пахуча. Робітничє.

ВНУТРІШНІЙ СТАН РАД. СОЮЗУ.

(З промови т. Стаїна на 14. з'їзді Всесоюзній Компартії.)

Загальне становище народно-господарства.

Тому що поза межами Радянського Союзу господарка капіталістична а господарка Радянського Союзу має в собі ще сьогодні капіталістичні елементи, витворюються деякі суперечності. Рад. Союз мусить творити самостійну, від капіталістичних держав незалежну, господарську одиницю, яка опирається головню на внутрішньому ринкові, на залуці промисловості з селєвництва. Були дві думки про можливість розвитку радянського господарства. Одна, що Радянський Союз повинен ще довго остати хліборобською країною, вивозити хліборобські вивороти і ввозити промислові.

Друга думка була, що треба вжити всіх сил, щоб зробити країну самостійною під господарським оглядом, оперти всю господарку на власні сили, довести власну промисловість до найвишого розвитку. Це треба так довго переводити, як довго Радянський Союз живе в окруженні капіталістичними країнами. Коли це окруження зникне, зміниться також постановка господарства. Ця друга думка творить програму Центрального Комітету, і він її переводить в життя.

В Радянському Союзі існує п'ять господарських груп: 1. Сільське господарство, що веде майже природну господарку, бо продукують тільки для себе, а на збут нічого. 2. Сільське господарство з продукцією товарів, що частину своїх виворів продають. 3. Приватний капіталізм, що існує ще в Радянському Союзі і буде існувати, поки буде проводиться "цеп" (нову економічну політику). 4. Державний капіталізм, у тих підприємствах, куди крім держави допущено також капіталістів (концесіонерів), де робітники, як класа, стоять проти капіталістів.

5. Соціялістична промисловість, себто ця промисловість, яку радянська держава веде виключно сама. В державно-капіталістичних підприємствах ще сьогодні використовують капіталістичні робітників. Зиск іде частинно в кишені капіталістів. Але радянській державній підприємстві це чисто соціялістичні підприємства, бо в них робітники працюють не для зисків іншої класи, тільки для поширення промисловості, для самої робітничої класи, під проводом радянської держави, якої апарат спочиває в руках самого пролетаріату. Є ще, правда, в Радянському Союзі залишки бюрократизму в державному апараті, та їх беззмірно побороються і вони зникають з згодом і зовсім зникнуть. Радянська держава охороняє державну промисловість, яка є найважливішим чинником соціялістичного будівництва.

Положення і характер господарства Рад. Союзу. Сільсько-господарська продукція ще не досягнула передвоєнного рівня, але зростає з року в рік. Вартість її вносила за 1924—1925 р.р. понад 9 мільярдів карбованців, значить одну четвертину менше, як у 1913 році, коли то її вартість була 12 мільярдів карбованців. В промисловості вироблено 1924—1925 р.р. товарів за 5 мільярдів карбованців (в 1913 році за 7 мільярдів карбованців). Продукція у промисловості росте швидко, як у сільському господарстві. Особливо сильно розвивується електрофікація, а з нею електротехнічна промисловість. Будуються що раз нові електричні стації, так що намічений план електрофікації цілого Радянського Союзу буде виконаний в 1932 році. Продукція державної й кооперативної промисловості вносила 79 процент, а продукція приватної промисловості 21 проц. цілої продукції. Державна й кооперативна промисловість зростає шорше, як приватна. Перевага соціялістичної (державної й кооперативної) промисловості над приватною росте без сумніву. Також державне майно є більше від того, яке знаходиться в приватних руках. Державне майно вносить 11 і пів мільярдів карбованців, приватне (головню в сільському господарстві) 7 і пів мільярдів карбованців.

Все-ж таки ладу Радянського Союзу не можна назвати ані капіталістичним, ані соціялістичним. Він є переходною формою від капіталізму до соціялізму. Та участь соціялістичної промисловості росте з дня на день, завдяки тому, що вона зосереджена й організована, завдяки пролетарській диктатурі, завдяки тому, що транспорт, кредитова система й банки є в руках радянської влади.

Також у торговлі помітна сильна перевага державних підприємств над приватно-капіталістичними. В господарському році 1924—1925 удія держави в торговлі виносил 50 проц., кооперативу 25 проц., приватного капіталу 25 проц. В великій торговлі це відношення ще сприятливіше для держави й кооперативу. Державний бюджет зріс на 4 мільярди карбованців. Цілу увагу звертається на те, щоб податки не були головним джерелом державних прибутків, щоб не обтяжувати занадто податників. Тому всіма способами прямується до того, щоб прибутки з державних підприємств росли і щоб ними можна було покривати державні видатки. Головні прибутки приносить державна промисловість (металургічні й інші підприємства), державна внутрішня торгівля, а також зовнішня, що знаходиться в цілости в руках держави. (Кінець буде.)

ВІД "ЧОРНОЇ ПЯТНИЦІ" ДО "ЧЕРВОНОЇ ПЯТНИЦІ".

(Про закінчення майнерського страйку в Злучених Державах.)

Три-дістrikтoвa конвенція Юнайтед Майн Воркерс оф Америки ратифікувала угоду підписану в п'ятницю, 12. лютого в Філадельфії. Це значить, що Ю. Кука. Вибір Кука був ознакою того, що британські майнери звернули на шлях класової боротьби, замість співробітництва з властителями копалинь.

Бритійська "червона п'ятниця".

В 1925 р. британські оператори пробували повторити вчинок 1921 р., через зменшування платні. Вони зустрілися з рішучим опором майнерської юнії, яка заявила, що не згодиться зменшити платню ані на одного цента. Не тільки це, урядові юнії показали себе боєвиками і почали гуртувати членство до дійсної боротьби проти властителей. Вони видали до залізнодорожників і транспортівців відозву, взиваючи їх стати спільно єдиним фронтом з майнерами проти капіталістів. Вони звідали Німеччину та інші європейські країни й забезпечили угодою з майнерами, залізнодорожниками і транспортівцями там, щоб не посилати вугілля до Англії на випадок страйку. Кажучи іншими словами, вони примінили метод класової боротьби.

Страйки неминучі в майбутнім.

Перемога операторів при допомозі їхнього доброго приятеля Луїса і його машини в юнії, для багатьох виглядає на дуже певну. Але п'ятирічний контракт не варта буде того паперу, на яким він написаний, як скоро лиш майнері побачать, що притримуватися його означає жертвувати своєю платнею і умовами праці. Історія твердого вугілля це історія тисячів страйків в ріжних місцевостях, і це саме дітямється протягом наступних п'яти років, якщо контракт.

Ця побіда властителей не закінчує боротьби майнерів проти властителей. Навпаки, вона стане товчком до ще більших боїв, як почнуть переводитися в життя умови цього нового контракту.

Дві "чорні п'ятниці".

День підписання угоди названо "чорною п'ятницею" цілком правильно. Вона є такою самою поразкою для майнерів Америки, як "чорна п'ятниця" в 1921 р. була для британських майнерів, коли то потрібний Союз майнерів, залізнодорожників і транспортівців робітників зівстав ростоючешері через зраду Томаса Годжеса і Вільяма, які відмовились викликати генеральний страйк на допомогу майнерам. В той час капіталісти радо предсказували, що ця поразка означає кінець клопотів на вуглевих теренах. Робітничі фейкери вітали прихід "миру в індустрії", а Годжес, секретар майнерської юнії, актуально пропонував десятирічне перемир'я між працею а капіталом. "Чорна п'ятниця" здавалось була рішучою поразкою для майнерів і інших робітників. Але дальший розвиток класової боротьби в Англії розто-рошич ці припущення. Майнери вносили науку з "чорної п'ятниці" і бачили konieczність усунути Годжеса з урядового

би лише позитати в юнії й продовжувати зрадчувати майнерів.

Треба організувати "опозицію".

Недавня історія майнерської юнії Англії показує, що американські майнери можуть перемогти Луїса, а тим самим й вуглевих баронів. Інтернаціональний Комітет Поступових Майнерів має перед собою велике завдання. Але він віднесе успіх тому, що властители користатимуть зі зради Луїса й старатимуться погрішати умови праці майнерів, знижуватимуть платню під всілякими претекстами. Майнери матимуть вистарчаючі причини до боротьби. Що потрібне їм, так це провід в боротьбі проти капіталістів; ім потрібні такі провідники; які потрапили-б координувати тисячі локальних страйків в один загальний широкий рух майнерів з метою перемінити "чорну п'ятницю" в "червону п'ятницю".

Песимізм не потрібний — тяжка праця по організуванню опозиції проти Луїса тепер становить головне завдання. Том Бел.

ТРОЦЬКИЙ ПРО КУЛЬТУРУ.

В обєднаному клубі "Красная Цюццад", в Москві, з великим докладом про культуру виступив тов. Троцький. Головний зміст доклада такий: "Що таке є культура? — запитує тов. Троцький. Культура — це все надбане, завойоване, або утворене людством на протязі всієї історії. Відколи людина повсталала з тваринного царства, а це сталося приблизно тоді, коли вона вперше взяла собі до рук найпростіший інструмент: кинь, палицю, то що й почала боротися з природою, від тої й почалася культура. Культура виростає з боротьби колективного людства з природою за поліпшення умов свого життя. Але ми знаємо, що на цій основі утворюється класи. У процесі при-натурення, в процесі боротьби з силами природи людське суспільство перетворюється в суспільство класове. Значить культура набирає класового характеру. І ось тут немов би виникає суперечність. З одного боку — класове суспільство та культура, що сприяє глобальному експлоатації, а з другого ми говоримо: "робітнича класа, опануй що культуру, а тр не створиш соціялізму". Наведемо приказ: техніку — це тільки знаряддя класового глоблення, чи загальний здобуток людства. Або ще конкретніше — залізниця. Тут навіть ніби й поділа на класи є. Перша класа для великої буржуазії, друга — для середньої і третя — для пролетарів. Але-ж взагалі залізниця — це величезне культурне та технічне надбання цілого людства. Вибухові матеріали — це знаряддя нищення, що стає в послугі імперіалістичним бажанням буржуазії. Немов би яскравий класовий здобуток культури. Нема такої вибухової речовини, навіть найсмертельшої, яка-б не вживалася для тої, або іншої мети на користь людства.

Тому пролетаріят не спунить кроку вперед, як що не засвоить всієї культурної спадщини минулого. Наша організація виробничтва ще далеко несоціялістична. Але вона — перехо-дний ступінь до соціялізму, тоб-то до вищої форми суспільного життя проти капіталістичної. Але техніка, що лежить в основі матеріальної культури, в нас надвичайно відстає проти капіталістичної, і що ш ми не підвищимо нашу техніку до рівня наших європейських форм, як що ми не перейдє до вишого суспільного устрою не спроможемося запо-внити високою технікою, то ми не спроможемося перейти до соціялізму й верне-мося до капіталізму. Суспільно організацією ми найперше довіна країна, культурним-же розвитком — ми одна з великих відсталих країн. Ми повинні боротися за високу техніку, за точність та добротність нашої роботи, за ретельність та старан-нє її виконання".

Не легко буде це зробити. Луїсєва машина піде на все, а